ශ්‍රී. බු. ව. 2554 බක් මස කලාපය, රා. ව. 2011 ක් වූ අප්‍රේල් 17 වන දින

වැලිගම ශ්‍රී සුගත ශාන්ති සේවා සංසදයේ නිර්මාතෘ ගරු යාවජීව සභාපති
ටී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කල්‍යාණ වසන්ත මහතා විසිනි.

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුදධසස ද්‍යද්‍යද්‍ය

කියන කථා අසන්න බැරි හේතුව

(අඞගුත්තර නිකායෙහි පංචක නිපාතයේ තිකකථා සූත්‍රය ඇසුිනි.)

ධම්කාමී පින්වතුනි,

අද ක්‍රිස්තු වර්‍ෂ 2011 ක් වූ අප්‍රේල් මස 17 වන දිනට යෙදුනු බක් මස පුර පසළොස්වක පොහෝ දිනයයි. සිංහල හින්දු අලුත් අවුරුද්ද ලබා දින 03ක් ගතවු තැන බක්පුර පොහොය යෙදී ඇති නව වසරේ උදාවූ පළමු පොහොයයි.

අද මෙම දහම් පණිවුඩයට මාතෘකා කර ගත්තේ සූත්‍ර පිටකයේ අ!ඞගුත්තර නිකායේ පස්වෙනි නිපාතයට අයත් දේශනාවකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවනාරාමයේ වැඩ වාසය කරද්දී දේශනා කළ මෙම සූත්‍රයේ නම˛දුකකථා සූත්‍රය❑❑ යි. දිනක් භික්ෂූන්වහන්සේ අමතා ˛මහණෙනි, පුද්ගලයින් පස්දෙනෙක් ඉන්නව ඒ අය සමග ඒ ඒ කථා කරන්න දුෂ්කරයි. ඒ පුද්ගලයින් පස්දෙනා පිළිබඳව උන් වහන්සේ විස්තර කරනව. ඒ වගේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කථා කරන්න පහසු (සුකථා) පුද්ගලයින් පස් දෙනා ගැන ද මේ දේශණාවෙන්ම විස්තර කරනවා. පළමුව කථාකරන්න දුෂ්කර පුද්ගලයින් පස්දෙනා හඳුනා ගනිමු.

01. මහණෙනි, ශ්‍රද්ධා නැති කෙනාට ශ්‍රද්ධාව පිළිබඳව කථා දුෂ්කථාය.

    ˛(අසසදධසස භිකඛවෙ සදධා කථා දුකකථා❑❑)

02. දුස්සීල (ශීලාචාරනැති) කෙනාට සීලය පිළිබඳ කථා දුෂ්කථාය

    ˛(දුසසීලසස සීලකථා දුකකථා❑❑)

03. අල්පශ්‍රැතකෙනාට (සද්ධර්මය දැන අසා නොඋගත්කෙනා) බහුශ්‍රැත භාවය පිළිබඳ කථා දුෂ්කථාය

(අපපසසුතසස බාහුසච්චකථා දුකකථා❑❑)

04. මසුරාට ත්‍යාගකථා දුෂ්කථාය

(මචඡරියසස චාගකථා දුකකථා❑❑)

05. ප්‍රඥාව නැති කෙනාට ප්‍රඥාව පිළිබඳ කථා දුෂ්කථායි.

(දු පපකඤඤසස පකඤඤාකථා දුකකථා❑❑)

මේ කථාකරන්න දුෂ්කර පුද්ගලයින් පස්දෙනාය. ඊළ!ගට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එසේ ඒ ඒ පුද්ගලයා සමග ඒ ඒ කථා කරන්න අපහසු හේතුවද වදාරණව.

මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාව නැති කෙනාට ශ්‍රද්ධාව පිළිබඳ කථාකරනු ලබත්ම කිපෙනවා (කුපපති), තරහගන්නවා (ව්‍යාපජජති) ඊට විරුද්ධව නැගී සිටිනව (පතථියති) කෝපයත්, ද්වේෂයක්, නොසතුටත් පහළ කරනව. (කොපකඤච ඉසකඤච අපපච්චයංච පාතු කෙරොති) කුමක් නිසා ද, තමන්තුළ ඒ ශ්‍රද්ධා සම්පත්තිය පිහිටලා නැහැ. ඒ ශ්‍රද්ධා සම්පත්තිය තමන් තුළ දකින්නෙ නැහැ. ඒ පුද්ගලයාට ශ්‍රද්ධාව ගැන කථා කරන විට සතුටක් උපදින්නේ නැහැ. ඒ නිසා ශ්‍රද්ධාව ගැන කථා කරන විට සතුටක් උපදින්නෙ නැහැ. ඒ නිසා ශ්‍රද්ධාව නැති කෙනෙක්ට ශ්‍රද්ධාකථා දුෂ්කරයි.

මේ ලෙසට දුස්සීලයාට සීලකථාද , අල්පශ්‍රැතයාට (බෝහෝ ඇසූ පිරූතැන් නැතිකෙනාට) බහුශ්‍රැත කථා ද, ත්‍යාගවන්ත නැතිකෙනාට (දන් නොදෙන්නාට පරිත්‍යාග නොකරන්නාට) ත්‍යාගකථා ද, ප්‍රඥාව නැතිකෙනාට ප්‍රඥාකථා ද කරන්න අපහසු හේතුව ඉහත දැක්වූ ශ්‍රද්ධා කථා දුෂ්කර වීමට දැක්වූ පරිදිම කිපෙනව. තරහයනවා, විරුද්ධව නැගී සිටිනව, කෝපය තරහ නොසතුට පහළකරනව, කුමක් නිසා ද, ඔහු ළ!ග ඒ ඒ ගුණය පිහිටලා නැහැ. තමන් තුළ ඒ සම්පත්තිය දකින්නේ නැහැ. ශ්‍රද්ධා ආදී ඒ ගුණ කථා කරන විට එවැනි අයට සතුටක් උපදින්නෙ නැහැ. ඒ නිසා ඒ ඒ කථා නැතිකෙනාට ඒ ඒ අයට දුෂ්කරයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඊළ!ගට තවත් පුද්ගලයන් පස් දෙනෙක් පිළිබඳව දේශනා කරනව. ඒ පස්දෙනා ඉහත කී පස්දෙනාට වඩා හාත්පසින්ම වෙනස්,

01. ශ්‍රද්ධාව තියන කෙනෙක් සමග ශ්‍රද්ධාව පිළිබඳ කථා කිරීම පහසුයි.

(සදධසස භිකඛවෙ සදධාකථා සුකථා).

02. සිල්වත් (භික්මුනු) කෙනෙක් එක්ක සීලය ගැන කථා කරන්න පහසුයි.

(සීලවතො සීල කථා සුකථා❑❑)

03. බහු ශ්‍රැත කෙනෙක් එක්ක බහු ශ්‍රැත කථාව පහසුයි.

(බහුසසුතසස බාහුසචචකථා සුකථා❑❑)

04. ත්‍යාගවන්ත කෙනා එක්ක ත්‍යාගය ගැන කථා කිරීම පහසුයි.

(චාගවතො චාගකථා සුකථා❑❑)

05. ප්‍රඥාවන්ත කෙනා එක්ක ප්‍රඥාව ගැන කථා කිරීම පහසුයි.

(පඤඤවතො පඤඤාකථා සුකථා❑❑)

මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාව තියන කෙනා සමග ශ්‍රද්ධාව ගැන කථා කිරීම ඉතා පහසුය. ඔහුට ඒ ගැන කථා කරන විට කෝපය එන්නේ නැහැ. කිපෙන්නේ නැහැ. තරහගන්නේ නැහැ. විරුද්ධව නැගී සිටින්නෙ නැහැ. ඊට හේතුව ඔහු ළග ශ්‍රද්ධාව තියනව එය සම්පත්තියක් ලෙසට ඔහු විසින් දකිනව. එය හේතු කොට ප්‍රසංසා කරනව. ලාභයක් ලෙසට සිත ප්‍රීති ප්‍රමෝදයට පත්වෙනව එහෙයින් ශ්‍රද්ධාවත්කෙනා සමග ශ්‍රද්ධාකථාව සුකථායෙකි. (පහසුකථාවකි)

මෙලෙස සීලවන්තයාට, සීලකතාද, බහුශ්‍රැත පුද්ගලයාට බහුශ්‍රැතභාවය පිළිබඳ කථාද, ත්‍යාගවන්තයාට ඒ පිළිබඳව ද ප්‍රඥාවන්තයාට ඒ පිළිබඳ ඉහත කී පරිදි ශ්‍රද්ධවන්තයාට ශ්‍රද්ධා කථාව හේතුකොට කිපීම, තරහව, විරුද්ධවීම ඇතිවෙන්නෙ නැහැ තරහ නොසතුට පහළවෙන්නෙ නැහැ. වාගේ ඒ ඒ ගුණය පිහිටා ඇතිනිසා ඒ ඒ ගුණය තමන් තුළ දකින නිසා එය හේතුකොට ප්‍රසංසා කරනව ලාභයක්

ලෙසට සිතා ප්‍රීති ප්‍රමෝදයට පත්වෙනව. එබැවින් ඒ ඒ කථා ඒ ඒ අයට සුකථා වෙනවා.

ශ්‍රද්ධාව, සීලය, බහුශ්‍රැතකම, ත්‍යාගය, ප්‍රඥාව, මේ ගුණධම් පහ කුමක් ද? කියා සරළව දැන් හඳුනාගනිමු. මනුෂ්‍යයෙකුට මේතුන් ලොවම ශ්‍රද්ධාව උපදවාගත යුතු දේ බොහොම තියනව.ඒ අතර බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිබඳව ශ්‍රී සද්ධර්මය ආර්‍ය මහා සංඝයා වහන්සේ පිළිබඳව ශ්‍රද්ධාව උපදවාගන්නේ නම් එය සියලු සැප උදාකරන සම්පත්තියකි. ඒ බව තථාගත දේශනාවේ බොහෝ තැන්වල දැක්වෙනව. යම්හෙයකින් ශ්‍රද්ධාවේ පිහිටපු නැති කෙනෙක් සමග බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණ කිව්වොත් ඔහුගේ සිතට සතුටක් ඇති වෙන්න් නැහැ. එයින් ප්‍රතික්ෂප කරනව. ඔහුට පේන්නෙ අඩු පාඩු පමණයි. තවත් නොයෙක් හේතු කියනව, දකිනව, මගහරිනව ඒ ඔහුගේ ලක්ෂණය යි.

ශ්‍රද්ධාව තියන පුද්ගලයා ත්‍රිවිධරත්නයේ ගුණ වර්ණනා කරන විට ඉතා සතුටු වෙනව. කාලය ගතවෙනව දැනෙන්නෙ නැහැ. සද්ධර්මය ගැනත් සංඝරත්නය ගැනත් එහෙමයි. අනේ පිඩු සිටුතුමා දෙව්ලොව ඉපදිලත් නැවත දෙවියන් ලෙසින් ජේතවනාරාමයට නිතර පැමිණ බුද්ධරත්න දකිනව. වඳිනව. ධර්මය අහනව. සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ ඇතුලු මහා සංඝරත්නය දැක වඳිනව. එබැවින් ශ්‍රද්ධාව ඇති කෙනෙක් ආශ්‍රයට ලැබුනොත් ඒ ලොකුම ලාභය ලෙසින් සිතිය යුතුයි. ශ්‍රද්ධාව නැතිකම ජීවිතයේ දිළිඳුකමක් ලෙසට මහා අභාග්‍යයක් ලෙසට සිතිය යුතුයි. නමුත් බොහෝ දෙනෙක් භෞතික සැප සම්පත් අඹු දරුවන් මිල මුදල් භාග්‍යයක් ලෙසට හිතනව. ධනවත්කම ලෙසට හිතනව. ඔහුට අඩුතරමින් පෝය දවසටවත් ශ්‍රද්ධාව උපදවාගන්න කථා කළත් ඔහු විවිධ හේතු පෙන්වනව. අප්‍රසාදය පළ කරනව. ඒ ඔහු තුළ ශ්‍රද්ධාව දකින්නෙ නැති නිසා. ඔහුට එය දුෂ්කථාවකි.

මීල!ගට බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දෙන්නෙ දුස්සීල කෙනාගෙ ලක්ෂණය සහ සීල වන්තයාගේ ලක්ෂණය. සිල්වතෙක් හැමවෙලාවෙම හැම දේකින්ම සංවරවෙනවා. ඔහු ප්‍රිය කරන්නෙත් නිතරම කෙනෙකු හික්මීමට හෙවත් සීලයට යොමු කිරීමට. දුස්සීලයා හැම විටම මානබලන්නේ තවත් කෙනෙකුට දුස්සීලයට මග පෙන්වා දීමට ප්‍රාණඝාත කරන්නා නිතරම

තවත් කෙනෙකු ඒ සඳහා යොමුකර ගන්න බලනව. මත්පැන් බොනකෙනා නිතරම තවත් කෙනෙක් මත්පැනට යොමුකරගන්න මුදල් ද වියදම් කරනව. බොරු කියන කෙනා නිතරම තවත් කෙනෙකු බොරු කියනව දකින්න කැමැතියි. මේ විදයට සීලවන්තයා හැමවිටම එකතුවෙන්නේ සීලයට හික්මීමට, දුස්සීලයාට නිතරම සීලවන්තයා පිළිබඳ අප්‍රසාදයයි ඇතිවෙන්නෙ. සමාජයටද ප්‍රචාරය කරනව. දුස්සීලයි කියල ඒ දැකලා අඩුම තරමින් සතුටු වෙන්නෙත් නැහැ. අප්‍රසාදය පහළ කරනව. ගුණ දකින්න නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ළගට පැමිණි ආලවක, අංගුලිමාල වැනි මහා රුදුරු ගති ඇති පුද්ගලයෝ උන්වහන්සේ සීලවන්තයින් බවට පත්කළා. නිවන් මග පාදා දුන්න ඒ සීලවන්තයාගේ ලක්ෂණයයි. දුස්සීල කෙනාගේ ආශ්‍රයට පැමිණි දුස්සීලයෙක් සිල්වත් වෙන්නේ නැහැ. එයා තව තවත් දුස්සීල වෙනව. සුවඳට සුවඳ සැසදෙනවා. ගඳට ගඳ සැසදෙනවා වගෙ සමාජයේ ද දුසිරිතට දුසිරිත එකතු වෙනව. යහපතට යහපත එකතුවෙනවා.එලෙසින් සීල සම්පත්තිය දකින්නෙ නැති නිසා සතුටක් ප්‍රීතියක් තෘප්තියක් ලැබෙන්නේ නැහැ.

බොහෝ ඇසූ පිරූ ඇති බව හෙවත් මීළ!ගට බහුශැත භාවය පිළිබඳව පැහැදිලි කරනව. දහම් දැනුම නැති කෙනා එක්ක දහම් දැනුම ගැන කථා කිරීම දුක්කථා වෙනව අප්‍රසාදය පළකරනව. ‸ඔය බණ හරියන්නෙ නැහැ❑❑ කියනව‸දැන්කාලෙ ඔය බණ හරියන්නෙ නැහැ❑❑ කියනව. කාලයට ගළපල දහම් දැනුම තියනකෙනාගෙ දහම් දැනුම බාල්දුකරල ඔහුගේ සිත උදාසීන කරන්න බලනව. බහුශ්‍රැත පුද්ගලයා එයින් බිමදාන්න හැකිවෙන්න නැහැ. ඔහු ධර්මදරයි. දහමින් පෝෂණය වු පුද්ගලයා එයින්ම සතුටු වෙන කෙනෙක් ඔහුට බහුශ්‍රැත කෙනෙක් හමු වූ විට දෙදෙනා අතර සතුටු කථා ඇතිවෙනව. දෙදෙනා අතර කථාව පහසුවෙනවා. ඊට හේතුව ඔවුන් දෙදෙනාම බහුශ්‍රැත භාවය ප්‍රගුණ අය නිසා අල්ප ශ්‍රැතයාට ඔහු ඇසුවේ දැන ඉගෙනගත්තේ අසාරවු දේ හරනැති දේ නිසා බහුශ්‍රැත කථා තුළින් සතුටක් දැනෙන්නෙ නැහැ. ඔහු සතුට පහළ කරන්නෙ අනර්ථය ඇති කරන දේටයි. අධර්මයටයි. අසා දැන උගත්කම ටික ටික හෝ ඇතිකරගන්න කැමැති නැහැ. එවැනි අය සමග බහු ශ්‍රැත කථා දුක්කථා ලෙසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙනවා.

මීළගට ත්‍යාගවන්ත භාවය පිළිබඳව කථාව පහසු අපහසු වනහැටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැහැදිලි කරනව. ත්‍යාගය යනු තමන් සතු වටිනාදේ තවත් කෙනෙකුට පවරා ලබාදීමයි. එසේ දීමෙන් පසු එයින් ලබන්නා ප්‍රයෝජන ගැනීම පිළිබඳවද සිත සතුටුවීමයි. කෙටියෙන් කියන්නේ නම් තමන් සතු වටිනාදේ තවත් කෙනෙකුට ප්‍රයෝජනය සඳහා අත් හැරීමයි. මෙසේ පරිත්‍යාගය පිළිබඳව ඇසීමත්, ත්‍යාගවන්තයාට ඉතා සතුටකි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙම පරිත්‍යාගය පරමාර්ථ වශයෙන්ම සිදුකරන විදි පෙන්වා දුන්හ. උන්වහන්සේ ඇතැම් කෙනෙකුට ධර්මය දේශණාකරනවාත් සමග ත්‍යාගකථාව අසනවාත් සමග තම ගිහි ජීවිතය ද අත්හැරියේය. ඉන්පසු ඔහුට ඉතිරිවන්නේ කෙළෙස් පමණක් බව වැටහනෙවා. ත්‍යාග සම්පත්තිය තමන් තුළ දකිනව. එයින් ප්‍රමෝදයට පත් වී කෙළෙස්වල ආදීනවය දැක කෙළෙස් අත්හරිනව. එයින් පරමාර්ථයට පත්වෙනව. එතැනින් සහමුලින්ම දුක කෙළවර වෙනවා.

ත්‍යාගවන්තයා සමග ත්‍යාග කථාව සුකථායි. එහෙම නැතිකෙනා ස්වල්පයක්වත් දෙන්න කැමැති නැහැ. ත්‍යාග කථා ඇසෙනවිට කිපෙනව. නොදීමට හේතු ගේනව. දිය යුත්තාගේ සුලු හෝ වරදක් අල්ලගෙන ඒ නිසා නොදෙමියයි කියනව. යම් හෙයකින් කෙසේ හෝ පෙළඹවීමකින් හෝ යමක් දුන්නොත් ඔහු එය කාටත් කියනව. නම ලියන්න ඕන. පින්තූරෙ දානන් ඕන, නම සෙල් ලිපියේ කොටන්න ඕන, තැනිනම් එයාගෙ හිතට දුන් බව කවුරුවත් දන්නෙ නැති නිසා අඩුව හොඳින් දැනෙනව. හිතට මදි.

ත්‍යාගවන්ත පුද්ගලයාට එහෙම හිතෙන්නෙ නැහැ. ඇතැම් ආගම් තුළ ඉගැන්වෙනව, දකුණු අත දුන්දේ වම් අතට නොදැනෙන්න දෙන්න කියල. සැබෑවට දෙන්නා තුළ තවත් යමක් බලාපොරොත්තු නැහැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ත්‍යාගය පිළිබඳව දේශනාකළේ ලොව ඉතා අගය කළ හැකි ආර්ය සම්පත ලබා ගැනීම සඳහා සත්වයාට මූලික පුහුණුව ලැබීමටයි. ඒ බව සැබෑ ත්‍යාගවන්තයා වටහාගෙනයි. පරිත්‍යාගය කරන්නෙ එවිට ත්‍යාගගැන කථා ඇසෙනවිට සතුටක් ඇති වී තව තවත් ත්‍යාගවන්ත වී නිවන් දකින තුරු සැප ලබමින් සතුටු වෙනව.

මීල!ගට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රඥාකතා, සුකථා, දුකකථා වන විදි පැහැදිලි කරනව. ප්‍රඥාව යනු යමක් පිළිබඳ ඇති තතු ඒ පරිදි

දැනගැනීමයි. බුදු පියාණන් වහන්සේ පාරමිතාවක් ලෙසට ප්‍රඥා පාරමිතාව පිරුවේ ලෝකය හරිහැටි දැනගැනීමටයි.

බුදුදහමේ ප්‍රඥාව දියුණුකරගන්න විදි මෙසේ දක්වයි. මහලු, උගත් සියුම් නුවණැතියන් සේවනය කරව්. ධර්මය උගන්නාවුද නොදත් අර්ථය, දන්නවුන්ගෙන් නැවත නැවත විමසන්නෙකු වනු යහපත් වූ දෙය හොඳින් අසනු මෙසේ කරන මනුෂ්‍යයා ප්‍රඥාවන්තයෙකු වේය යනුවෙනි.

එක්තරා බමුණෙකු බුදුහිමියන් වෙත පැමිණ ධර්මයේ ගුණ හය දක්වා එහි තේරුම විමසනව. බුදුහිමියන් කියල දෙනව.

බමුණ, තමන්තුළ ලෝභය, ද්වේශය, මෝහය යන අකුසල මුල් තුන හට ගෙන ඇති බව තමන් දකිනම් එපමණකින්ම මේ ධර්මය සවාකඛාතයි, සන්දිට්ඨිකයි, අකාලිකයි, ඒහිපස්සිකයි, ඕපනයිකයි, පචචතතංවෙදිතබෙබා විඤ්ඤූහි වෙනවා. (1. මනාකොට දෙසා ඇත. 2. මේ භවයේදිම වැටහේ. 3. එදිනෙදාම පල ලැබේ. 4. තවත් කෙනෙකුට සහතික විය හැකිය. 5. සියල්ලට පළමු සිතෙහි පිහිටුවීමට සුදුසුයි. 6. ඉතා සැපයි. යනුවෙන් තමන්ට දැනේ.

මෙසේ ධර්මය දකින්නේ ප්‍රඥා වන්තයෙක් පමණයි. ඔහු තමන් තමන්ට පිළිසරණ කරගැනීම කරනව. සසරෙදි වැරදිලාවත් නිරයේ තිරිසන් හෝ ප්‍රේතයෝනියේ උපන්නොත් ඒ තත්වයට තමන්මයි මුණ දිය යුතුවන්නේ, ප්‍රඥාවන්තයා ඒ සඳහා තම සිත ප්‍රඥාවන්ත කරගන්නව. ඒ නිසයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ ධර්මය ප්‍රඥාවන්තයාට මිස දුපපඤඤ පුද්ගලයාට නොවේය.❑❑ යනුවෙන් වදාළේ ප්‍රඥා කථා දුකකථාවක් ලෙසට ප්‍රඥාව නැති පුද්ගලයා දකිනව. ඔහු එවැනි කථාවලදී කිපෙනව. ප්‍රඥාවන්තයා නුවණින් දකිනව. තමාතුළ ඇති ප්‍රඥා සම්පත්තිය ඇති බව ඔහුට දැනෙන විට එය සුකථායි.

ඉහත කී ගුණ පහ ලබාගැනීම දුර්ලභයි. එය තමා තුළ පිහිටුවීම පහසු නැහැ. පිහිටුවා ගත්තොත් තමන්ගේ වාසනාවකි. නැතහොත් අවසනාවයි. ඒ වාසනාව උදාකරණ බලපහයි. ශ්‍රද්ධා, සීල, ශ්‍රැත, ත්‍යාග, පඤඤා යනු ඉහත විස්තර කළ එම පහ සේඛබල යනුවෙන් දැක්වේ. ධම